

Likabehandlingsplan mot kränkande behandling Skänkebergs FO 2017/2018

Vision:

”Alla ska komma till förskolan med
lust och glädje!”

Innehållsförteckning:

Innehållsförteckning:	2
Inledning	3
I lagrummet:	3
Vad står begreppen för?	3
Ansvarsfördelning	6
Till dig som är vårdnadshavare.....	6
Utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling	7
Rutiner när barn kränker barn	7
Rutiner när vuxna kränker barn	8
Rutiner när barn kränker vuxna:	8
Rutiner när vuxna kränker vuxna	9
Avdelningarnas mål och utvärdering av likabehandlingsplanen.....	10
Utvärdering och upprättande av likabehandlingsplanen	20

Inledning

Syftet med likabehandlingsplanen är att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Likabehandlingsplanen bygger på FN:s barnkonvention och regleras av diskrimineringslagen och skollagen. En trygg miljö i förskolan är en förutsättning för att barn ska kunna utvecklas.

Mål:

Förskolornas mål är att skapa trygghet och trivsel. Pedagogerna arbetar för en miljö som kännetecknas av värme och engagemang där det finns tydliga gränser mot oacceptabla beteenden. Barnen ska efter mognad aktivt delta i detta arbete.

I lagrummet:

Likabehandlingsarbetet regleras i två regelverk, enligt 3 kap. 16§ Diskrimineringslagen som anger att skolan varje år ska upprätta en likabehandlingsplan. Det andra regelverket är enligt 6 kap. 8§ i Skollagen som anger att skolan även årligen ska upprätta en likabehandlingsplan mot kränkande behandling. Dessa två planer har sammanförts till en plan som kallas för likabehandlingsplan mot kränkande behandling.

Vad står begreppen för?

Direkt och indirekt diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Med *direkt diskriminering* menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Ett exempel kan vara när en pojke går före en flicka i kön till en förskola med motivering att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Men man kan även diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas *indirekt diskriminering*. Det sker när förskolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfarande som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar förskolan indirekt de barn som till exempel på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Kränkningar kan vara:

Fysiska (slag, knuffar).

Verbala (hot, svordomar, öknamn).

Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer).

Texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier).

Med *annan kränkande* behandling menas ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men saknar koppling till diskrimineringsgrund.

Trakasserier

Är kränkande behandling som har samband med diskriminering vilket avses när förskolan behandlar ett barn sämre än andra barn och när missgynnandet har samband med någon av diskrimineringsgrunderna:

1. **Etnisk tillhörighet:** en grupp med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Mål: På våra förskolor ska alla barn oavsett etnisk tillhörighet ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Hur vi når målet: Vi pratar om olikheter som en tillgång och uppmuntrar kulturell mångfald, t.ex olika språk.

2. *Kön*: någon är kvinna eller man.

Mål: All verksamhet på våra förskolor ska genomsyras av ett genusperspektiv som främjar ökad jämställdhet.

Hur vi når målet: Genom vårt förhållningssätt, könsneutrala leksaker och en mångfald av material.

3. *Religion och annan trosuppfattning*: uppfattningar som har samband med religion eller annan trosuppfattning.

Mål: På våra förskolor ska alla barn oavsett religion och tro bemötas likvärdigt.

Hur vi når målet: Vårt förhållningssätt är viktigt, vilket bl.a. innebär att det finns en öppenhet att lära sig mer om det som känns främmande.

4. *Sexuell läggning*: att någon har en homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Mål: Vi ska arbeta för ökad förståelse och kunskap om olika sexuella läggningar och prata med barnen om att en familj kan se ut på olika sätt.

Hur vi når målet: Genom litteratur och ett naturligt förhållningssätt.

5. *Funktionshinder*: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar.

Mål: På våra förskolor ska alla barn oavsett funktionshinder ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter utifrån sina förutsättningar.

Hur vi når målet: Genom resurser och en anpassad miljö och verksamhet.

6. *Könsöverskridande identitet eller uttryck*: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än sitt fysiska.

Mål: Att pojkar och flickor får klä sig i det som de känner sig bekväma i utan att det anses som annorlunda.

Hur vi når målet: Ett naturligt förhållningssätt. Att få klä sig som man vill utan att det anses annorlunda.

7. *Ålder*: barn får inte diskrimineras eller trakasseras i förskolan på grund av ålder.

Mål: Alla på förskolorna, ska oavsett ålder ha sina rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Vårt mål är att utmana och erbjuda barnen aktiviteter utifrån deras ålder och mognad. Genom detta växer de och får känna ansvar.

Hur vi når målet: Dela barnen i mindre grupper och erbjuda olika aktiviteter utifrån intressen.

Främja och förebygga likabehandling

Förebygga diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Gemensamma riktlinjer bygger vi genom att vi strävar efter att barnen ska vara med om att påverka innehållet i likabehandlingsplanen.

- o Vårt förhållningssätt skapas av barn och vuxna tillsammans. Vi pratar om hur vi VILL bli bemötta.
- o Personalen är goda förebilder genom att vara lyhörda och visa ett gott bemötande till barnen.
- o Personalen rör sig medvetet i de områden där barn befinner sig.
- o Så fort någon får signaler om kränkande behandling, tar vi upp det direkt.
- o Vi informerar varandra om vad som hänt och hur vi agerat.
- o Vi har en kontinuerlig dialog med föräldrarna.
- o Vi informerar föräldrarna vid incidenter som anses vara av sådan karaktär att det behövs.
- o Vi uppmuntrar positivt beteende genom att vara närvarande pedagoger.
- o Vi skapar mötesplatser och miljöer som uppmuntrar till möten för olika åldrar och kön.
- o Social emotionell träning: Vi uppmuntrar, berömmar och bekräftar barnen för att stärka deras självbild.
- o Enskilda samtal med barnen om trivsel på förskolan. Kartläggning av platser ute och inne av var barnen känner sig trygga eller otrygga. Kartläggning i september, åtgärder, uppföljning av åtgärder i november och februari, upprättande av likabehandlingsplan i maj.

Ansvarsfördelning

Förskolechef har det övergripande ansvaret för att en årlig plan/likabehandlingsplan upprättas. Likaså ansvar för att arbetet med att förebygga, förhindra och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genomförs.

All personal har ansvar när det gäller att främja barns lika rättigheter, att förebygga, upptäcka, förhindra och åtgärda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling av såväl barn som vuxna. Målet är att få en verksamhet där alla får chansen att uppleva trygghet och där ingen skall behöva bli behandlad på ett kränkande sätt. Därför måste personalen ta ställning mot alla negativa inslag. Pedagogerna har också ansvar att förankra planen hos barnen.

LBP ska redovisas på första föräldramötet på hösten. Föräldrar får ta del av vårt förebyggande arbete som grundar sig på sammanställningen av kartläggningen på trygga respektive otrygga platser.

När det gäller att förebygga och förhindra kränkande behandling krävs ett nära samarbete mellan hem och förskola.

På förskolan ligger ansvaret för likabehandlingsarbetet på arbetslaget. När akuta händelser inträffat, sammankallas arbetslaget så att det arbete som skall göras fördelas och påbörjas snarast.

Åtgärderna ska dels vara inriktade på att lösa den akuta händelsen och dels för att nå en långsiktig lösning.

Till dig som är vårdnadshavare

Om du misstänker att ditt eller någon annans barn på förskolan utsätts för kränkande behandling eller negativ särbehandling, så kontakta omedelbart personalen eller förskolechefen. Även om det är svårt att ta till sig om man misstänker att ens eget barn kränker andra så är det viktigt att du gör något åt det. Vid sådana misstankar ber vi dig som förälder att göra klart för barnet att du inte accepterar sådant beteende. Även i detta fall är det viktigt att kontakta personalen eller förskolechefen.

Utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling

Rutiner när barn kränker barn

- o Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller handling är oönskad eller kränkande.
- o Närvarande personal uppmärksammar situationen och samtala med inblandade barn.
- o Personal visar tydligt vilket beteende som inte är acceptabelt.
- o Vid upprepade tillfällen och vid händelser som är riktade mot ett och samma barn skall föräldrar, arbetslaget och förskolechef informeras.
- o Vid behov skrivs handlingsprogram.
- o Vid behov rådfrågas andra kompetenser
- o Dokumentering ska ske på framarbetat underlag.
- o En bedömning ska göras om händelsen är en "Anmälan mot kränkande behandling"

Dokumentation

Efter avslutat arbete skriver de som arbetat med ärendet ned en kort redogörelse på särskild blankett, som sedan lämnas till förskolechef för förvaring.

Under de år barnen är hos oss ska de, utifrån ålder och mognad, tränas i att reflektera över sitt eget handlande.

Detta gör personalen bland annat genom att vid händelser ställa följande frågor:

- Vad har hänt?
- Hur kände du?
- Hur tänkte du?
- Kunde du ha gjort på något annat sätt?
- Hur tror du att den andre kände sig?

Under utredningen ska personalens ha tolerans för olika versioner och reaktioner. Personalen ska förhålla sig neutral och inte lova saker som verksamheten inte kan uppfylla.

Rutiner när vuxna kränker barn

- o Lyssna in situationen, inte låta det gå ut över barnen om den vuxne inte mår bra.
- o Om vi ser någon vuxen göra "fel" så ska vi ha modet att vara så raka att vi kan säga det till varandra. Ta den vuxne till sidan och fråga hur denne tänkte.
- o Diskussion mellan personal - personal och mellan personal -föräldrar ska ske utan att barnen är närvarande.
- o Vid upprepade tillfällen informera förskolechef.
- o All personal i verksamheten har skyldighet att anmäla till arbetsgivaren om man får kännedom om att vuxna kränker barn.

- 1) Förskolechef samlar information om vad som har hänt.
- 2) Samtal med förskolechef.
- 3) Berörd förälder, facklig representant och personalchef kontaktas.
- 4) Uppföljningssamtal med berörda inom en vecka.
- 5) Förskolechef dokumenterar.

*"Så fort någon anställd misstänker att det förekommer upprepade kränkningar är det dennes **skyldighet att ta upp det med sitt arbetslag eller förskolechef.**"*

Rutiner när barn kränker vuxna

- 1) Samtal med det barn som kränker.
- 2) Information till de föräldrar vars barn kränkt.
- 3) Om steg 1 och 2 inte hjälper går man vidare till förskolechef.
- 4) Uppföljningssamtal inom en vecka.
- 5) Förskolechef dokumenterar.

En kränkning sker i relation mellan två parter. Dels finns ett beteende hos den som kränker, dels uppstår en känsla hos den som kränks. Den som blir attackerad har ansvar för sin reaktion. Det normala maktförhållandet är att vuxna har mera makt än barn.

Därför är det allvarigare när vuxna kränker barn. När barn kränker måste allmän fostran och åtgärd hållas isär. Allmän fostran, däribland att markera mot olämpligt beteende, är förebyggande arbete.

Rutiner när vuxna kränker vuxna

Om man känner sig kränkt eller mobbad av sina arbetskamrater skall man ta kontakt med sin arbetsgivare. All personal i verksamheten har skyldighet att anmäla till arbetsgivaren om någon får kännedom om att vuxna kränker vuxna.

- 1) Arbetsgivaren ansvarar för att nödvändig information samlas in.
- 2) Arbetsgivaren kontaktar facket.
- 3) Samtal med den som kränker. Den personen kan välja om fackombud skall vara närvarande.
- 4) Uppföljningssamtal med berörda parter inom en vecka.
- 5) Arbetsgivaren dokumenterar.

I de fall där processen i arbetsgruppen gått för långt för att konstruktiva åtgärder skall bli framgångsrika, kan det krävas kvalificerad experthjälp för orsaksanalyser, lösningsförslag och samtal enskilt och i grupp.

Avdelningarnas mål och utvärdering av likabehandlingsplanen

Sveahälls förskola

Månens mål

Att alla barn ska känna sig trygga och att de ska bli sedda varje dag.

Åtgärder:

- Det är viktigt att varje barn får ett bra bemötande på morgonen.
- Vi pedagoger är delaktiga i barnens lek.
- Att man under dagen lyssnar på och pratar med varje barn.

Motivering av åtgärder:

- Vi pedagoger tar emot varje barn i tamburen och har en kort dialog med dem.
- Barnen känner sig trygga när vi finns i närheten.
- När vi samtalar med barnen får de bekräftelse och känner sig viktiga.

Utvärdering:

Vi upplever att vår barngrupp är trygg. Vi var mycket utomhus de första veckorna. Gården är lite mindre och barnen blir sedda hela tiden. Detta tycker vi skapar en trygghet för barnen. Barnen kom tillbaka till förskolan lite successivt i mitten och slutet på augusti. Detta gjorde att det blev en lugn start även för de nya barnen. Vi får ofta höra från andra pedagoger på förskolan att vår barngrupp känns så trygg med glada och positiva barn.

Barnen har varit och är i alla rum och leker. Vi upplever att de yngsta barnen vill att dörrarna ska vara öppna. Vi pedagoger delar upp oss i de olika rummen för att vara med i leken.

Kometens mål

Att alla barn ska känna sig trygga, värdefulla och vara en tillgång i gruppen.

Åtgärder:

- Vi vill att alla barnen ska känna sig välkomna och sedda varje dag.
- Vi pratar mycket om hur kompisar ska vara mot varandra och att alla får vara med.
- Vi jobbar med att vara närvarande vuxna.

Motivering av åtgärder:

- För att alla barnen ska känna sig lika viktiga och vara trygga i gruppen.
- För att lära barnet bra samspel och ett trevligt bemötande.
- Vi vill vara närvarande för att kunna hjälpa barnet med samspelet, uppmuntra det positiva och finnas tillhands vid konfliktsituationer.

Utvärdering:

Vi upplevde att alla barn inte var trygga under året. Under hösten uppstod en oro i barngruppen bl. a pga. personalbyte. Vi fick arbeta hårt med värdegrundsfrågor och hur man bemöter varandra. Barnen delades ofta i mindre grupper för att få en lugnare lekmiljö och för att de skulle knyta nya kontakter. Framåt våren upplevde vi att vårt arbete hade gett resultat och att barnen blev "snällare" mot varandra.

Vi tycker att vi uppnådde målet att alla skulle känna sig välkomna och sedda varje dag.

Bland annat genom att ge barnen små uppdrag har vi velat att de ska känna sig betydelsefulla.

Genom arbetet med smågrupper blev det lättare att vara en närvarande vuxen. Detta arbetssätt är något vi tar med oss inför kommande terminer.

Planetens mål

Vi vill ha trygga barn och stärka deras empatiska förmåga.

Åtgärder:

- Vi ser och är lyhörda för varje barns behov.
- Som pedagoger ska vi vara lugna och trygga.
- Det är viktigt för barnen att se att vi vuxna har ett respektfullt förhållningssätt till barn, kollegor och föräldrar. Vi är viktiga förebilder!
- Barnen ska känna sig trygga och våga visa sina känslor.
- Vi ger barnen mycket uppmuntran för att förstärka ett positivt beteende och att de ska få en god självkänsla.
- Det är viktigt att som vuxen tydligt visar barnen att kränkningar aldrig är accepterade.

Motivering av åtgärder:

- Genom att observera och iaktta barnen.
- Vi pedagoger är trygga och lugna i oss själva och i vår yrkesroll.
- Vi pedagoger har ett respektfullt sätt gentemot varandra och barnen. Barn gör som vi gör inte som vi säger!
- Det är viktigt med trygga barn för att de ska kunna visa sina känslor. Det ska vara en stimulerande och inbjudande miljö.
- Vi uppmuntrar barnen dagligen för att stärka dem.
- Kränkningar är något som vi inte accepterar! Om det uppstår en kränkning tar vi tag i problemet direkt!

Utvärdering:

Vi pedagoger observerade och reflekterade för att se barnens behov.

Vi pedagoger är lugna och trygga i oss själva och det smittar av sig på barnen.

Vi pedagoger har ett respektfullt förhållningssätt vilket barnen tar efter.

Barn på Planeten vågar visa sina känslor. Det är t.ex. okej att bli arg, bara man inte skadar någon annan. Genom att möblera om med jämna mellanrum skapar vi nya lekmiljöer för barnen.

Vi uppmuntrar barnens positiva beteende och det har gett barnen en god självkänsla.

Vi är närvarande och vägleder barnen när situationen uppstår.

Stjärnans mål

Varje barn ska känna sig tryggt, må bra och bli sedd varje dag.

Åtgärder:

- För att motverka kränkande behandling och lättare kunna se varje barn, delar vi in pedagoger och barn i smågrupper under dagen.
- För att varje barn ska känna sig tryggt arbetar vi med att vara närvarande och tillgängliga pedagoger i barnens vardagliga aktiviteter.
- För att varje barn ska må bra uppmuntrar vi positiva, vänskapliga och hjälpsamma handlingar.
- Vi samtalar, lyssnar och ger barnen ansvar efter förmåga, på ett sådant sätt att vi får barnen att känna sig som en del av gruppen där alla har lika värde.

Motivering av åtgärder:

- Genom att dela in oss i smågrupper, motverkar vi kränkande behandling och kan då lättare se varje barn.
- Genom att vara tillgängliga pedagoger i barnens vardagliga aktiviteter kan varje barn känna sig tryggt.
- Genom positiva, vänskapliga och hjälpsamma handlingar uppmuntrar vi till att varje barn ska må bra.
- Genom att få barnen att känna sig som en del av gruppen där alla har lika värde samtalar, lyssnar och ger vi barnen ansvar efter förmåga.

Utvärdering:

Vi har arbetat mycket med att dela in barngruppen i smågrupper. Vi började använda en aktivitetstavla, eller skattkistan som vi kallade den. Vi delade in barnen och hade mycket tanke bakom valen. Vilka väljer att leka tillsammans? Finns de som aldrig blir valda? Hur många lekkamrater klarar barnet av att leka med i samma rum? Vi anpassade så gott vi kunde efter varje barns behov. Resultatet av denna metod blev att det uppstod nya kompiskonstellationer i barngruppen och nya intressen skapades. Till en början var det en ganska stor omställning för många att bli indelad av oss, men efter ett par veckor upplevde vi ett lugn och en trygghet i att barnen visste vilket rum de skulle vara i och med vilka.

Miljön har vi lagt stor fokus på. Vi har observerat mycket vart barnen leker, vilka de leker med och vad de leker/inte leker med. Vi har även frågat barnen vad de gillar att leka med och vad de önskar för lekmaterial på avdelningen. Utefter observationerna och intervjuerna har vi förändrat miljön kontinuerligt för att skapa nyfikenhet, lust och glädje att leka på avdelningen.

Vi pedagoger gjorde upp ett bra struktur- och organisationsschema för vem som gjorde vad och med vilka barn. Barnen var indelade i tre grupper med varsin pedagog under största delen av dagen. Detta för att hela tiden försöka skapa ett lugnt och harmoniskt klimat på avdelningen. Detta fungerade mycket bra! I den mindre gruppen kunde varje barn komma till tals, vi pedagoger kunde lättare se varje barns behov och intresse.

I början av 2016 blev vi ett nytt arbetslag och detta skapade en viss oro i barngruppen. Fokus blev att arbeta med trygghet i gruppen, skapa en Vi-känsla! Vi fick lägga andra saker åt sidan och prioritera barngruppen före. Det tog sin tid innan barngruppen och vi pedagoger kände att vi hade landat.

För att skapa trygghet satte vi upp rutiner för varje dag, vi var närvarande pedagoger och använde oss av samma metoder vid exempelvis konflikthantering osv. Vi diskuterade ständigt inom arbetslaget om olika situationer som uppstod under dagen och hur vi skulle möta det och vilka verktyg som behövdes. Att säga stopp och visa med handen var en av metoderna som vi använde ofta. Detta började även barnen att använda sig av själva när de hamnade i konflikt med någon kompis.

Vi diskuterade mycket inom arbetslaget hur vi skulle göra för att få ett så positivt klimat i barngruppen som möjligt. Vi lyfte det som var bra och försökte undvika att uppmärksamma negativa saker. Vi tycker att denna strategi gav bra effekt och klimatet upplevdes bättre av både oss vuxna och av barnen.

Solens mål

Alla barn känna sig trygga och sedda.

Åtgärder:

- Nolltolerans mot allt våld.
- Uppmuntra positivt beteende och hjälpsamhet.
- Ge barnen redskap för konflikthantering.
- Uppmärksamma alla barn varje dag.
- Vi intervjuar barnen angående miljö och kamratskap.

Motivering av åtgärder:

- Vi försöker att vara närvarande i barnens lek och aktiviteter för att se vad som händer och kunna agera vid behov genom att stötta och vägleda.
- Vi ger barnen positiv förstärkning och lyfter ibland deras hjälpsamhet extra i vår Superhjaltebok. Vi pedagoger försöker vara goda förebilder.
- Vi dramatiserar, samtalar och läser litteratur för barnen kring konfliktlösning. Vid en konflikt finns vi där och försöker hjälpa barnen att reda ut händelsen.
- Tamburkontakt, samling och måltid är exempel på tillfällen då varje barn uppmärksammas.
- Vi gör intervjuer med varje barn på hösten och gör sedan uppföljning på våren.

Utvärdering:

Höstterminen startade med mycket konflikter och maktkamp i barngruppen vilket vi lyfte på föräldramötet. Vi arbetade mycket med att dramatisera olika uppkomna händelser för dagen med hjälp av våra finger dockor där dramatiseringen stoppades mitt i upplösningen och vi pedagoger tog hjälp av barnen att lösa händelserna. Pedagogerna uppmuntrar också att barnen att prata vid konflikter istället för att ta till våld. Vår Superhjalte bok fick allt starkare betydelse och vi använde oss av boken dagligen i vår verksamhet där barnens goda gärningar dokumenterades och lyftes i barngruppen. Superhjalteboken stod alltid framme och användes flitigt av barnen som själva kunde "läsa" den, detta eftersom varje boksida började på samma sätt och fotografierna av barnen visade det som utfördes. Vi använde den bland annat även i samlingar.

Intervjuer genomfördes där barnen fick frågor som handlade om vår miljö och kompisrelationerna. I sammanställningen som gjordes upptäckte vi att vissa barn inte omnämndes. Detta tog vi till oss och jobbade mycket med att lyfta dessa barns positiva egenskaper och skapade tillfällen där dessa barn fick stå extra i centrum. Barnen var positiva till de olika miljöerna på Solen vilket kan ha påverkats av att vi tog idéer från barnen i att forma våra rum. Efter en tid såg vi att vårt arbetssätt hade gynnat de barn som inte hade omnämnts då vi upptäckte och de fick högre status i gruppen, blev omnämnda oftare i positiva situationer och frågades efter då de inte var närvarande samt att man numera gärna ville ha med dem i sin lek.

Det uppmuntrade positiva förhållningssättet som vi försökte förmedla gjorde att vi under sista läsåret såg en förbättring då klimatet i barngruppen blev bättre. Föräldrarnas positiva respons gjorde också att vi kände att vi alla tillsammans hade lyckats forma en positiv anda. Föräldrarna bidrog med olika utflykts idéer vilket gjorde att föräldrainsflytandet blev stort och det bidrog till att vi alla också kände att grupp känslan stärktes i och med att vi anammade utflyktsidéer där vi lämnade förskolan och dess miljö.

Under våren arbetade vi med vårt tema Racer-Rakel, där vi tillsammans med barngruppen lyfte goda egenskaper hos varje barn genom att utnämna veckans racerkompis.

Vissa omständigheter i arbetslaget gjorde att vi inte kunde genomföra fullfölja/slutföra några av våra planerade aktiviteter under den första terminen. Andra terminen blev vi ett nytt arbetslag som gjorde att nya frågeställningar tog form och där arbetslaget också behövde få tid att arbeta ihop sig.

Skänkeberg 1

Smulan & Skorpans mål

Alla barn ska känna trygghet med pedagoger och kamrater och bli respekterade för den de är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Hos oss ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling. Vi på förskolan arbetar för att alla barn ska känna allas lika värde.

Åtgärder:

- Positivt bemötande. Barn, vårdnadshavare och pedagoger har ett stort inflytande i den dagliga verksamheten vilket bidrar till ett öppet klimat, respekt för varandra och ett gott samarbete.
- Vi pedagoger har kontinuerliga diskussioner om vårt förhållningssätt i olika möten, med barn så väl som vårdnadshavare, så att vi alla har en gemensam värdegrundssyn.

Motivering av åtgärder:

- Närvarande i barnens lek.
- Dela in barnen i mindre grupper.
- Positivt bemötande.
- Vara goda förebilder.
- Stötta och ge barnen verktyg för konflikthantering.
- Bekräfta alla barn för den som han/hon är.

Utvärdering:

Brukarenkäterna påvisar att vårdnadshavarna upplever att deras barn är trygga på förskolan.

Reflektion i arbetslaget kring värdegrundsfrågor har blivit bättre vilket märks i vårt förhållningssätt gentemot barn, vårdnadshavare och kollegor.

Vi upplever att vi varit mer närvarande i barngruppen genom att sitta ner och vara med i lekar tillsammans med barnen vilket ha lett till en större trygghet gruppen.

Skänkeberg 2

Myrstackens mål

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra (Lpfö 98).

Åtgärder:

- Vi i arbetslaget beslutar att för att nå vårt mål krävs kartläggningar av ute- som innemiljön så att barn och vuxna ska känna sig trygga. Vi börjar med att "se" på miljön och observera barnens lek.
- Det är viktigt att barngruppen är trygg så att barnen ges tid och möjlighet att utforska, leka och trivas.
- Vi som vuxna är närvarande med barnen där de är, dela in barnen i mindre grupper för att det enskilda barnet ska få komma tilltals, bli lyssnad på och få utrymme i gruppen.
- De observationerna utifrån miljön kollar vi över och har reflektioner kring på vår veckoplanering.

Motivering av åtgärder:

- Eftersom inte alla barn i gruppen kan uttrycka sig verbalt gör vi observationer av vår miljö, hur är det i de olika rummen, vad händer, vilka leker där, är det ett rum som tilltalar både flickor och pojkar men även barn i olika åldrar osv.
- Vi arbetar dagligen med att främja barnens respekt mot varandra i konflikthantering. Att vara en bra kompis och att vara rädda om varandra stärker gruppens samspel.

Utvärdering:

Vi upplever att det varit bra att observera barnen och miljöerna för en kartläggning. Detta kommer vi att fortsätta med i vårt likabehandlingsarbete, men också att använda oss av bilder på inne och utomhusmiljöerna när vi intervjuat barnen. Vi har haft planen levande under året vid planeringsdagar och vid några veckoplaneringar vilket gjort att vi reflekterar över vad som fungerar och vad i miljön som behövs förändras. Ett fortsatt arbete med att dela upp barnen i mindre grupper pågår. Pedagogerna är närvarande i leken.

Rävlyans mål

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra (Lpfö 98).

Åtgärder:

- Vi i arbetslaget beslutar att för att nå vårt mål krävs kartläggningar av ute- som innemiljön så att barn och vuxna ska känna sig trygga.
- Vi ger barnen olika strategier för konfliktlösning genom t ex vårt material "vännerna i Kungaskogen", teater, samtal med barnen och att vi tar konflikter direkt.
- För att stärka vi-känslan på vår förskola har vi samarbetslekar, barnen hjälper varandra t ex när vi har aktiviteter, vid rutinsituationer, samling m.m. Vi har dagligen massage vid vilan, då barnen masserar varandra ibland till en massagesaga och ibland till musik.

Utvärdering:

Vår kartläggningssidé med en karta över vår miljö på väggen fungerade bra, men vi kommer fortsättningsvis att ha inplastade kort som vi lätt kan ta med dit där vi är med barnen ex i samlingsrummet eller ute. Detta gör den till ett ännu mer levande instrument i vardagen.

Vårt material "vännerna i Kungaskogen har visat sig vara t.o.m. bättre än vi trodde. Barnen tar till sig och lever sig in i djurens värld med allehanda konflikter och relationsproblem som vi löser tillsammans. Materialet är lätt att ta med sig både ute och inne. Barngruppen tycker mycket om grupplekar och vi leker både inne och ute samt i små och större grupper. De större barnen är mycket hjälpsamma med de mindre och vi känner att vi kan dra nytta av det mer framåt, och medvetet få in det mer i vardagen. Massagen har vi inte nu då ingen vilar, vi får se hur vi skall gå vidare med det., Fler taktila lekar kanske.

Dalvik

Trollungarnas mål

Alla barn ska känna sig trygga tillsammans med varandra och med de vuxna.

Åtgärder:

- Vi ser och uppmärksammar alla barn.
- Vi delar barnen i smågrupper.
- Trygg, inspirerande och utvecklande miljö.
- Samtala med barnen när det uppstår konflikter.
- Kartläggning av miljön.

Motivering av åtgärder:

- Uppmärksamma de positiva beteendena.
- Ge alla barn positiv respons, möjlighet att hamna i positiva aktiviteter, få ha ansvar för olika saker, t.ex. samling, lek, frukt, uppdrag mm, där varje barn kan växa och känna sig sedda.
- Hälsa varje barn (med namn) välkommen till förskolan.
- Genom att dela in barnen i mindre grupper, både fasta och olika grupper, får barnen möjlighet till olika goda kompisrelationer.
- Smågrupperna gör det möjligt för varje barn att känna sig sedd och lyssnad på.
- Genom att "lyssna in" vad barnen är intresserade av utformar vi miljön så att den blir utvecklande för ALLA.
- Pedagoger finns med i de olika rummen och aktiviteterna så att barnen känner att de har närhet till en vuxen. Tillsammans med barnen diskuteras det hur/vad vi gör i rummen/aktiviteterna.
- Genom miljön visar vi på att barnen är viktiga, att deras intressen är viktiga och att vi pedagoger lyssnar på dem.
- Genom att samtala med barnen när det uppstått en konflikt hjälper vi barnen att hitta egna lösningar, sätta sig in hur kompis tänkte och vi pedagoger får en inblick i vad som händer för att på så vis kunna arbeta förebyggande. Genom att använda oss av vad/hur frågor är vi inte anklagande och det kan då få barnet att känna sig respekterad.
- Genom att göra toaletterna mer inbjudande tror vi att det ska kännas trevligare och tryggare att gå på toaletten. Detta gör vi genom att pedagoger är närvarande, sätta upp ringklocka, doftgrej och skyltar som visar om toaletten är ledig/upptagen.

Alla barn ska känna sig trygga på den nya gården.

Åtgärder:

- Närvarande pedagoger
- Erbjuder olika aktiviteter

Motivering av åtgärder:

- Pedagoger finns med vid de olika aktiviteterna som finns på gården för att motverka utanförskap.
- För att barnen ska känna att de har närhet till en pedagog. Det blir även lättare för pedagogerna att se och höra vad som händer och kunna hjälpa till vid konflikter.
- För att barnen ska få utrymme och ro att leka och upptäcka utan att bli avbrutna.

Kartläggning

Flertalet barn upplever toaletterna som otrygga eller tråkiga.

Mål:

Alla barn ska känna sig trygga på toaletten.

Åtgärder:

- Sätta upp en ringklocka på varje toalett.
- Tillsammans med barnen sätta upp skyltar som visar om en toalett är upptagen eller ledig.
- Göra toaletterummet inbjudande/mysig.
- Fråga barnen om åtgärder.
- Ha ett fåtal antal barn på toaletten samtidigt.
- Personal finns med vid toalettsituationerna när det är flera barn som väntar på sin tur.

Utvärdering :

Genom vår kartläggning såg vi att alla barnen inte kände sig trygga på toaletten.

Detta har vi jobbat med tillsammans med barnen, där barnen fick komma med egna förslag på vad som kunde göras. Barnen ville kunna sitta på toaletten i fred utan att låsa, utan att någon öppnade dörren och tittade in. Barnen kom fram till att vi skulle ha skyltar på handtaget, röd skylt – stopp och grön skylt – okej. Detta har fungerat mycket bra och barnen påminde varandra om att vända på skylten när man gick på toaletten och att inte gå in när skylten var röd. Barnen resonerade sig fram till att man också kunde knacka på dörren för att kolla om det var någon där. Vi satte även upp bilder och speglar på toaletten, köpte in doft spray så att det luktar lite "godare".

Vi satte upp en dörrklocka på varje toalett som man kan ringa på när man behöver hjälp med en gång.

Detta skapade en trygghet bland barn som kanske hållit sig hela dagen, som varit osäkra på den situationen. Vi ser att barnen visar mer hänsyn och mer respekt och väntar utanför och att inte bara öppna dörren.

Vi är mera uppmärksammade på att följa med och finnas vid toaletten, skapa trygghet att vi finns där. Att alltid vara i hallen och utanför toaletten när vi ska gå ut.

Vi har jobbat mycket i smågrupper. Här ser vi goda resultat. Här får alla barn komma till tals och det blir mer sedda och kan vågar agera. Här har vi kunna följa upp barns olika behov och låtit vissa av barnen få mera positiv uppmärksamhet för att känna att man lyckas! Vissa av barnen har haft det jobbigt med det sociala samspelet och då har vi kunnat tillrätta lägga leken så att de barnen har lyckats, t.ex. att bara vara två i en lek. Vi pedagoger finns med mera för att stötta upp leken.

Vi har jobbat mycket med vad och hur frågor i konflikt. Vi ser och märker att barnen mer sätter ord på vad som händer när vi går in i konflikterna och frågar dessa frågor. Detta har påverkat vårt arbetssätt mer och vi känner oss mer lyhörda och inlyssnande på hela situationen vilket i sin tur gör att barnen vågar och kan förklara mer vad det var som hände och även ger förslag på lösningar, hur kan du göra nu eller till nästa gång? Vi pedagoger diskuterar mycket mera vårt förhållningssätt kring konflikter som kan uppstå. Vi ger mer uppmärksamhet åt det positiva beteendet och inte orda så mycket om det som inte är bra.

Vi har en tillåtande miljö som är föränderlig efter barnens behov.

Vi pedagoger är medvetna och finns på alla gårdarna nära barnen, vi är med och erbjuder olika aktiviteter och ofärdigt material såsom rör, burkar, däck etc.

Vi tänker på utemiljön som det "tredje rummet".

Lingon & Blåbärs mål

Alla barn ska känna sig trygga tillsammans med varandra och med de vuxna.

Åtgärder:

- Vi ser och uppmärksammar alla barn
- Vi delar barnen i smågrupper.
- Trygg, inspirerande och utvecklande miljö.
- Vi ser till att det finns en pedagog i varje rum där barnen vistas
- Kartläggning av miljön.

Motivering av åtgärder:

- Uppmärksamma de positiva beteendena.
- Hälsa varje barn (med namn) välkommen till förskolan.
- Genom att dela in barnen i mindre grupper, både fasta och olika grupper, får barnen möjlighet till olika goda kompisrelationer.
- Genom smågrupper ser och hör pedagoger vad som sägs och görs. Då kan vi stötta och vägleda där det behövs.
- Smågrupperna gör det möjligt för varje barn att känna sig sedd och lyssnad på.
- Genom att "lyssna in" vad barnen är intresserade av utformar vi miljön så att den blir utvecklande för ALLA.
- Pedagoger finns med i de olika rummen och aktiviteterna så att barnen känner att de har närhet till en vuxen. Tillsammans med barnen diskuteras det hur/vad vi gör i rummen/ aktiviteterna.
- Genom att samtala med barnen när det uppstått en konflikt hjälper vi barnen att hitta egna lösningar, sätta sig in hur kompis tänkte och vi pedagoger får en inblick i vad som händer för att på så vis kunna arbeta förebyggande. Genom att använda oss av vad/hur frågor är vi inte anklagande och det kan då få barnet att känna sig respekterad.

Alla barn ska känna sig trygga på den nya gården.

Åtgärder:

- Närvarande pedagoger
- Erbjuder olika aktiviteter

Motivering av åtgärder:

- Pedagoger finns med vid de olika aktiviteterna som finns på gården för att motverka utanförskap.
- För att barnen ska känna att de har närhet till en pedagog. Det blir även lättare för pedagogerna att se och höra vad som händer och kunna hjälpa till vid konflikter.
- För att barnen ska få utrymme och ro att leka och upptäcka utan att bli avbrutna

Utvärdering:

Vi delade in barnen i mindre grupper och vi kan nu se att alla barn fick komma mer till ro och vi vuxna kan lättare se alla barn och finnas där för dem. Vi upplever också att detta har lett till att barnen hittat nya kompisar, nya kompis konstellationer. Vi är där barnen är, mer medvetet tänk kring var vi vuxna befinner oss.

Vi har använt oss av att säga stopp och visa med handen när det uppstår en konflikt eller att man som barn känner sig trängd. Det vi kan se är att barnen tagit det till sig och kan lättare visa när de behöver hjälp eller när något inte känns bra.

Hur har vi då fått barnen att känna sig trygga på den nya gården? Genom att vi är nära barnen under utevistelsen och erbjuder aktiviteter och visar på vad som finns att göra. Detta har lett till att barnen ser gården som positiv lek miljö och sysselsätter sig alltid med något.

Utvärdering och upprättande av likabehandlingsplanen

Likabehandlingsplanen kommer att utvärderas och upprättas av PUG-gruppen under maj månad 2018. Detta med fokus på arbetslagens arbete med planen.

Utvärderingen utgår från de olika kränkingsgrunderna. Det finns ett dokument som personalen arbetar med från augusti som börjar med kartläggning, sedan åtgärder i det man kartlagt kring.

Utvärderingen beskriver läsårets åtgärder och redogör för de åtgärder som planeras för nästa läsår. Gruppen tar in synpunkter från barnen, personalen och föräldrarna kring hur likabehandlingsarbetet och likabehandlingsplanen fungerat.

Varje förskola skriver en utvärdering utifrån sitt arbete och utgår ifrån denna när åtgärder tas.

Uppföljning och utvärdering av årlig plan/likabehandlingsplanen ska redovisas i kvalitetsredovisningen.

